

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaque peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Philippo III. Hispaniarvm Regi Catholico, Potentissimo, Et Invictissimo. F.
Philippvs Boskhiervs Cæsarimontanus, Franciscanus Obseruant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

PHILIPPO
III
HISPANIARVM
REGI CATHOLICO, PO-
TENTISSIMO, ET
INVICTISSIMO,

*F. PHILIPPVS BOSKHIERVS
Casarimontanus, Franciscanus
Observant.*

NARSIT iamdiu animo
meo (POTENTISSIME
REX, idem ET CLEMEN-
TISSIME) cupido quædam
vehemēs, etiam ad Serenif-
simam Maieftatem Tuam, aliquam
studiorum meorum, & Observantiæ
erga ipsam meæ, tesseram destinandi,
totusque sæpè illo gestij desiderio. De-
stinato enim iam ab annis circiter se-
ptem

Epistola

*Orator Ter-
ra Sancta,
liber ab
Autore e-
ditus ad
Paulum
7. 1606.*

ptem meo, ad PAVLVM V. PONT.
OPT. MAX. Oratore Terræ-sanctæ, &
hoc anno ad LVDOVICVM XIII.
Gallorum Regem Christianissimum,
Ecclesiæ Primogenitum, nunc Gene-
rum tuum charissimum (quod foelix
faustumque sit) aliquot in Prodigii Eu-
angelici parabolâ voluminibus; sub-
pudebat me, nondùm quidquam ad
tuam Catholicam Maiestatem à me
esse missum, homine in ditionibus
tuis nato, alito, erudito, & fortassè nō
alibi morituro, & præterea adhuc, sub
humanissimo Serenissimorū Archi-
Ducum Isabellæ Infantæ & Alberti
Austriacorum dominatu, in Belgio
vitam agenti. Turpe enim mihi, ac
præter officium esse videbatur, Domi-
num ipsum, agelli sui fructibus ad-
huc carere, quibus externi iam vber-
rimè fruerentur. Itaque gestij iam fre-
quenter, illi seu tentationi, seu rectè
rationis dictamini parère; sed nescio
quis sempergenius (bonusne is an
malus, ignoro: imò bonus, magis opi-
nor) mihi obuius stetit, stetit gradum,
manum tenuit, & quasi intentato mi-
naciter gladio (vt quondam Angelus
Domini asinæ Balaami) iterumque
iterum-

Nnm. 22.

Dedicatoria.

iterumq; aduersatus est, ne facerem, obiectis nunc his nunc illis tricis impediētibus iam iā expeditissimè cursuriētem. Nunc enim adeundam rursus aiebat Italiam, & PAVLVM V. iterum coràm adloquendū, ne Oratoris Terræ sanctæ conatibus deessē; nunc hūc, nunc illūc antè proficiscendum; nunc rudis vulgi famam & voces ambiguas, de nimia fortasse mea ad Potentes scribendi adeundiq; fiducia, & quodam quasi ambitu, esse reformidandas; nunc Excelstitatem Maiestatis Tuæ, totius poenè mundi nostri atque Antipodum dominatricis, cogitandam; sed & Hispanæ Gentis genium ingeniumq; obiectabat, quasi fastidituræ meum priuati hominis, ignoti, pauperis Franciscani & viorum nouissimi, honorarium, qualecunque obtulissim. Et prætereà animo repræsentabat consilium illud vetus Equitis Romani familiaris mei,

Viue tibi, & longè nomina magna fuge.

Viue tibi, quantūq; potes, pralustria vita; Ouid. li. 3.
Trist. e-
Sauum pralustri fulmen ab arce venit; leg. 4.

Epistola

Accidere enim sæpè Potentum sectatoribus, quod muscis lumen vnguentum ve circumuolitantibus: nec non inculcabat illud illius, qui ad C. Cæsarem de Rep. ordinanda scripsit; difficile atq; asperum factu, consilium dare Regi aut Imperatori, postremò cuiquam mortali, cuius opes in excelso sunt: quippè cum & illis Consultorum copia adsint, neque de futuro quisquam satis callidus, satisque prudens sit: & sexcenta talia, quibus effecit, ut asina me vectans, iamq; benè currens auerterit se de itinere, & ierit per agrum, ut illa Balaami ad Angeli minas; id est, ita me deterruit, atq; à talibus ausis reuocauit, ut vela iam expansa contraherem, nexa pedibus talaria deponerem, & iactâ anchorâ, è portu, in quo adhuc tutus stabam, non soluerem. sed quid hoc? Ecce, ut ille genius, qui Balaamo terq; quaterque obstiterat asinam eius tantâ vi auerterat, idem tandem eidem Prophetæ parère parato, ac sic obedienter loquuto, *Nunc si displicet tibi ut vadam, reuertar*, permisit, ac tantum nō iussit, progredi quò destinârat, dicens: *Vade cum istis, & caue ne aliud quàm praecepero tibi, loquaris*: Ecce inquam & me nūc tan-

Orat. ad C.
Cæsarem
de Rep. or-
dinandâ,
inter opera
Sallustij.

Num. 22.

Ibid.

Ibid.

Dedicatoria.

tandem intus vrget idem genius, vel eadem tentatio, sed acrior, sed vi solito maiore, sed penè insuperabilis, vt ad PHILIPPVM III. Hisp. Regem potentissimum ex Muscolo paupere etiã aliquid destinem, quidquid id sit tandem, dum sit salutare. Sic enim genium illum intus loquentem audire videor Philippe; iam confecto semel itinere Romano, ibique ** abso.* ** Verba*
luti honorificè negotijs, iamq; ab alijs *sunt R mi*
profectionibus curisq; vacuus, ecquid *Patris F.*
satius cogites, quàm de Rege tuo PHILIPPO III scriptis tuis honorando? *Ioan. He-*
Non te pudeat, cum iam LVDOVICVM XIIII. Gallorum Regē PHILIPPUM III. iam Generum, munere literario nō omninò indecoro honoraris; *verè Hisp.*
PHILIPPVM ipsum Socerum & velut *Cōmissarij*
alterum LVDOVICI Patrem indonatum sinere? Non rubeat tibi vultus, cū *Curie*
Regem Christianissimum, tibi externum donaris abundè pro tuã sorte, *Rom. in li-*
nihil de Rege Catholico, Principe *teris Bos-*
tuo ac Domino, penè Gentili tuo & *khieri O-*
Belgã, etiam donãdo cogitare? Siccine *bedientia-*
libus.
Omnia Natura pr. epostera legibus ibunt?
It de imperiti vulgi famã, & vanã audaciã notã, quid sollicitus es modicæ *Ouid lib. 1.*
fidei? *Trist. e-*
leg. 7.

Epistola

fidei? An nescis, vulgus stultissimam esse belluam, iudicij omnis boni expertem? atque idcirco censuram eius omnem, vt catelli latratus contemnendam? Nescis, belluam esse multorum capitum? frustra que sperari, aut affectari, vnde quaque illi satisfacere? Nescis, Fabium illum Romanum inde effectum esse Maximum, quod, bello aduersus Hannibalem gerendo, vulgi famam & dictoria salutis publicae semper posthabuerit?

Horat. l. 1.
Epist. 1.

Ennius a-
pud Cic.
li. 1. Off.

*Non ponebat enim rumores ante salutem,
Ergo post quae magis quam viri nunc gloria creuit.*
Aut tibi vsquam lectum non est, ex Pictoribus illis priscis vnum quempiam, cum vellet omnia, ex populi dictamine, in tabula emendare, monstrum pinxisse; cum vero ex arte & ductu suo pingere, miraculum pulchritudinis edidisse?

Odi profanum vulgus, & arceo. Neque satis est idoneus Euangelij, imò ne Philosophiae quidem discipulus, qui stultum pudorem non possit contempnere.

Aelianus
lib. 8. var.
hist. ca. 15.

Et quorsum, tantoperè Catholici Regis reformidare Maiestatem? Ergo ne credis, PHILIPPVM III. Hisp. Regem

Dedicatoria.

gem sub Christo altiora sapere, quàm
saperet olim Philippus Macedo Ale-
xandri Magni Pater, sub idolis suis?
Philippum illum Macedonem iussis-
se, soli sibi quotidie, post Athenienses
in Cheronea victos, manè à puerulo
occini, *Homo es Philippe*; PHILIPPVM
III. Christianum non iubere? Ergo-
ne, hominem illum quoque esse, vel
tu ipse oblitus es? Nescis, Diuum An-
tonium illum Magnum, stupentibus
aliquandò Monachis, honorificas ad
ipsum literas à Constantino Magno
datas esse, ità ipsos interrogasse, *quid
adeò magnum, Regem ad hominem scribere?*
hominem scilicet, ad hominem?
Formidolosiorne Maiestas Laici Re-
gis, quamlibet latè dominantis, Maie-
state Regis sacrorum, Vice-Christi, &
Pontificis Romani, quem *constituit
Dominus super omnes Gentes, & super* ^{Jerem. 1.}
regna omnia, tam Christianorum,
quàm Barbarorum, tam nunc mor-
tuorum, quàm adhuc mortalium? At-
qui ausus es, etiàm cum esses iunior,
Oratorem tuum ad PAVLVM V. mit-
tere, ipsum adire, in adytis sanctiori-
bus alloqui, & cum ipso
Consilium summis regni de rebus habere.

Cur igitur quinquagenarius iam factus sic vnum Hispaa. Regem PHILIPPVM III. perhorrescas, vt neque adire, neque ad eum scribere, non librum vnum illi consecrare omnino audeas? An quia PHILIPPVS non modò Hispaniarum Rex, sed & Hispanus quoque est, idcirco tibi accessu difficilior videtur? Aude verò,

Num. 22.

aude, scribe aliquid, & ad eum mitte, imo & ad eum *vade*, (genius iam mihi meus dexter & bonus inquit, vt Angelus ille olim Balaamo.) Non est (inquit) PHILIPPVS III. non est pro magnitudine potentiae, magnus, doctus scilicet ab Augustae memoriae Patre suo moribundo alta non sapere,

Psal. 130.

non ambulare in magnis, neque in mirabilibus super se. Ex PHILIPPO grandes illos spiritus, spiritus Christi, spiritus humilitatis (vt sic loquar) exsufflauit. Adde; & Hispanae Gentis hoc proprium esse, D. Franciscum Legislatorem tuum ac Franciscanos omnes impensissimè amare, quasi in delicijs habere; itaque à paupere Franciscano munusculum, quamlibet leuidente, non posse non gratum esse Hispanorum Regi, & ipsi Hispano.

Dedicatoria.

Hispano. PHILIPPVM quoque, Mar-
gni illius CAROLI V. Romanor-
Imperatoris inuictissimi, Belgæ &
Gandensis, Nepotem esse, & à CARO-
LO illo V. auo tertium esse: itaque in
eum multum Carolinæ illius Cle-
mentix, Belgicæque humanitatis
traductum esse; & Belgis, ex qui-
bus ipse oriundus, tu ortus es,
non nisi benevolentissimum illum
esse posse; ijs verò maximè, quos
Religio in Deum, Pietas in Patri-
am, & Fides sua in Principem suum
commendat. Et verò sit PH I-
LIPPVS III. qui non est, alti
spiritus; aut non sit PH I L I P-
PVS, qui est Clementissimus, to-
tus Carolinus, & Belgicus, id est,
Optimus; cur tamen timeas irato
illo uti, etiam munus offerens, qua-
le & te Franciscanum, & ipsum
Catholicum Regem decet, quæ duò
in muneribus conferendis maximè
sunt spectanda?

Nàm si illum obiurges, vitæ qui auxilium Terent. in
tulit; And. Act.

1. Scena 1.

Quid facias illi, qui dederit damnum aut
malum?

inquit

Epistola

inquit ille. Finge pro PHILIPPO Pisistratum, nec sic tamen is tibi hac in re pertimescendus. Pisistratus enim, quamlibet professus Tyrannus, cum Thrasymedes quidam Philomelam filiã eius, cuius impari amore captus erat, in pompa ingrediẽtem accurrẽs esset osculatus, ipsique fratres virginis regiẽ eam rem ægerrimẽ ferrent, & nõ ferendam contumeliã existimarẽt, itã tamen clementissimẽ respondit;

Polyen.
lib. 5.

si amantes pœnis affecerimus, quid ijs faciemus, qui nos odio prosequuntur? Si ergò sic Pisistratus Tyrannus, de osculo filiã ex amore; an PHILIPPVS Rex clementissimus aliter censeat, de libro sibi dicato, ex amore ac reuerentiã? Aude igitur inquam (ait intus genius ille meus) aude, scribe, mitte, *Vade etiã tu ad ipsum. Sed caue, ne aliud quã præceperot tibi loquaris* adiecit, ut ille quondam Angelus Balaamo, id est, da dignum PHILIPPO Rege argumentum. Audio ergò genium, & obediõ libens utrobique. Audeo, quia vrget, & iã tandem ad te DOMINE MI REX PHILIPPE Potẽtissime, librum hunc meum, seu *Legatum Apostolicũ*, seu conciones de Baptistã Magni parthisia,

Dedicatoria.

rhisiâ , & contra Herodis scelera dicendi libertate, mitto, consecro, & dedico, siue honorarium , siue iustum tributum hominis in tua ditione orti, & aliti; dico ego opera hæc mea Regi. *Psal. 44.*
Accipiat sacra Maiestas tua, quo vultu recepturam bonus genius mihi persuasit, & ratio ipsa benè sperare iussit. At quorū sacra conciones ad Regem? Quid Regi cum libris concionabundis? Et hoc de genij eius dē cōsilio est, qui sic suasit, his de causis.
Primum : quòd tota res libri huius mei, Censura quædam est Magni Baptistæ de moribus ac fide Herodis. Sunt autem similia similibus aggreganda. Quò igitur Censuræ illius tractatus aptius potuit destinari, quàm in Hispanias, vbi Censura & Inquisitio Catholica maximè viget? Ad quem Regem oportunius, quàm ad PHILIPPVM III. qui ipse Inquisitionis Censuræ & fauet impēsissimè, & more maiorū paret obedientissimè, vt is vel idcirco Catholici nomen (si nōdum ab antiquo & ab Alphonso haberet) iàm meruisse adipisci, censei possit, *nomen sanè gloriosissimum, & quod est super omne nomen merè humanum, de quo*

*Michael
Rexim l. 2.
de Regi
bus Hisp.*

quo sic Pacianus autor antiquissimus
 Episcopus Barcionensis: *Christianus*
mibi nomē est, Catholicus cognomen: illud
me nuncupat, hoc ostendit: illo significor,
hoc probor. Deinde; quod Philippi Regis
 per scriptā. *Tetrarchæ Ituræ, & Trachonidis regio-*
nis, in Herodiade vxore per Herodem
læsi iniuria hoc libro memoratur, &
hinc asperrimum Baptistæ cum Hero
de duellum verbale, vt vxor raptā à
Rege, Regi marito reddatur; & quod
autori libri est nomen Philippi. Cui
enim Philippus scriptor, librum de
Philippo Rege Optimo, in vxore læ-
so, agitantem dedicet, aut facret con-
gruentius, quàm PHILIPPO III. Hisp.
Regi, etiā grauissimè læso, non in
vxoris quidē, sed in Belgicæ suæ vxo-
riè dilectæ, & merito suo sic semper
diligendæ, per hæreticorum exterorū
insolentiam, raptu ac violatione? Nec
tamen conciones à Baptista apud Re-
gem dictas, aut meas ad populum pro-
nuntiatas, & iam scriptas, Regi dedico
aut sacro, quasi de Rege Concionato-
rem effecturus, Concionum lectita-
tione; minimè gentium (quanquam
& Salomon, Rex idemque Ecclesiastes
fuit: sed & Dauid ipse, qui sic de seipso:

Ego

Dedicatoria.

*Ego autem constitutus sum Rex ab eo su- psal. 2.
per Sion montem sanctum eius, predicans
praeceptum eius: & olim Reges plerique
omnes, cum scilicet idem & sacerdo-*

*Rex Anius, Rex idem hominum, Phœbiq; virgī.
Sacerdos.)*

sed idcirco librum eiusmodi argumē-
ti non incommodè Regi offerri po-
tuisse censui, vt sic Regiæ Maiestati, ad
procuracionem publicorū negotio-
rum, otij tantò plus accederet, dū no-
ctu illi licebit, in cubiculo, in lectulo,
nulla tēporis iactura templis multis
adeundis facta, quot libebit concio-
nibus interesse. Regibus enim, fre-
quenter cōcionibus publicis interesse
Maiestas ipsa, & studium rarò in pu-
blicum proeundi, ad Maiestatem vel
conciliandam vel tuendam (maximè *Iustin. hist.*
inter Persas) vix permittit. Reges mul-
torum vno die Conciones adire vel
audire, vix sinit moles multitudoque
grauissimarū de Repub. curarum, ac-
cessus multorum ad ipsos, vt ipsorum
responfa ad multos & colloquia cum
multis (maximè Regum Hispaniæ,
tot Regnis scilicet coronatorum,
& negotijs penè adobrutorum)
quæ

Epistola

quæ interdum maximè ab ipsis Regibus, & cum ipsis agitantur. Sed tamen nemo in Regibus adeò Regni, Curarum, aut Personarum quarumcunque seruus est, cui vel noctu saltem vacare non liceat à curis, id est secedere, ut vel ad horulam vnam aut alteram libellum pium versare possit (si nolit cum illo Alphonso Aragonum Rege librorum maximo helluone, studio totus immergi) & nemo in Regibus est, quem non hoc aliquando deceat. Ergò ego Conciones istas de Regum inter se iniurijs, ad Regem curis maximis plurimisque occupatissimum, quibus Geryon ille Rex tricorpor vix benè sufficiat, mitto dedicoq; ut cum libuerit, & cum per otia noctis licuerit, & cum decuerit ipsum animæ suæ curare negotia, & religiosa lectione recreari, hic legere, & interesse concionibus possit, loco immotus, minimeq; in publicum prodiens, ac sic semel vtrique prouidere, & salutem animæ, & Maiestati, contemptumq; qui à familiaritate & prodeundi frequentia creari fortè possit, vitare, & nihilo minùs, plurimum vno die Concionum beneficio uti, Librum quamdiu libebit

Dedicatoria.

bit lectitando. Vt taceam, quòd Rex
quilibet (absit verbo iactantia) hæc no-
stra legēs, si non faciet orationem ple-
niorē (quod fortasse vix tanti est) cer-
tè rationem faciet ditio-rem, illustrio-
rem, & vitam multis locis meliorem,
quandoquidem opere hoc toto (licet
sparsim) multa de Regno ac Regi-
bus, magna tamen (vti me decet)
religione ac reuerentia, tracto, ex pla-
citis Dei & hominum verè Catholi-
corum, nouorum veterumque: *Omni-
scriba doctus in regno celorum, similis est
homini patrifamilias, qui profert de the-
sauro suo noua & vetera.* Nec arrogantiæ
est, ad Magnos minimè postulantes,
spontè venire, aut offerre vnde profi-
ciat, cum & Philippus diaconus vnus
ex septem illis primitiuis ad virum
Aethiopem, Eunuchum, potentem
Candacis Reginae Aethiopum, non
vocatus adcurrerit, colloquia doctri-
nalia prior miscuerit, demumque
in rhedam Barbari introductus ipsū
in fide erudierit, ac baptizarit. Vt vt
de me sentiāt, qui hæc nostra ad te le-
gent (Clemētissime Rex) nouit Deus,
non alium quàm amoris atq; obser-
uantia in Principem meæ errorē hic
* esse

Epistola Dedicatoria.

esse, si quid hic erro. Et certè genius me meus (quem supra dicebam) valdè deceperit, si quid opere hoc Regi meo dedicando forsitan pecco. Sed Clementia tua, spero, gratam habebit hanc obseruantia meæ demonstratiunculam; Reges enim Austriaci, vti & Israelis, clementes sunt; & Regibus ferè, quo maiores sunt, hoc munuscula magis placèt, etiam minima, vt quòdam Persarum Regibus Lympha mera, raphanus magnæ molis, & nuper LVDOVICO XIII. Gallorum Regi, nūc Genero tuo charissimo, oblata à puerulo pauperulo coartaneo auicula, quare & illum regiè admodū locupletauit. Sed iam absoluo & sileo. Memini enim me ad Regem scribere, cum quo hominum genere, semper paucis breuibuscq; verbis, imò & syllabis, agèdum scio, cum pro Maiestate, tum pro negotiorum multitudine ac mole. Igitur POTENTISSIME REX

Psal. 44:

in aeternum viue: intende prosperè procede, & regna. Datum Montibus Hannoniæ, 1612, s. Augusti, festo S. Mariæ ad Niues.

Apo-